

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОДСТИЦАЈУ УВЕЋАНОГ ОДБИТКА ЗА ТРОШКОВЕ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА

Ефекат пореског подстицаја увећаног одбитка за трошкове истраживања и развоја је двоструко признавање трошкова у пореском билансу обвезника, и то трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем које се обавља у Србији.

Према правилнику који регулише питање увећаног одбитка за трошкове истраживања и развоја¹ (*R&D* Правилник), ефекат подстицаја се остварује на начин да се **трошкови истраживања и развоја додатно признају у пореском периоду у ком су настали и исказују у пореском билансу који се подноси за тај порески период на редном броју 36 Обрасца ПБ 1, односно редном броју 35. Обрасца ПБ 2, у коју се уноси износ укупних трошкова истраживања и развоја из закључка документације коју обвезник прилаже уз порески биланс.**²

Последично, редовни трошкови истраживања и развоја који се у билансу успеха признају у години у којој су настали и порески су признати, се кроз механизам подстицаја још једном признају у истој пореској години у пореском билансу.

Међутим, за издатке за потребе истраживања и развоја који се у складу са прописима о рачуноводству **не исказују као расход већ као имовина** (као што је нпр. набавка некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава итд.), порески подстицај функционише на начин да се трошкови набавке **признају као расход у пореском билансу у пореском периоду у ком су набављени, и то у износу њихове набавне вредности сразмерно проценту коришћења** набављеног сталног средства за потребе истраживања и развоја.³

У случају **сталних средстава узетих у закуп** (која се у складу са прописима о рачуноводству не исказују као расход већ као имовина), за потребе примене пореског подстицаја се ови издаци (сразмерно проценту коришћења такве имовине за потребе истраживања и развоја) **признају као расход у пореском билансу, у пореском периоду у ком је стално средство узето у закуп, и то у износу укупне накнаде коју је обвезник дужан да плати у периоду трајања уговора о закупу.**⁴

Са друге стране, за **стална средства** која се непосредно користе за истраживање и развој која су **набављена пре отпочињања коришћења подстицаја**, као расход у пореском билансу **се признаје њихова неотписана пореска вредност на дан почетка коришћења тог средства, сразмерно проценту њиховог коришћења за потребе истраживања и развоја**, при чему такав третман не утиче на признавање амортизације ових сталних средстава, односно њихово обезвређење. Другим речима, у пореском

¹ Правилник о условима и начину остваривања права на признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем у пореском билансу у двоструко увећаном износу.

² Обвезник документацију коју припрема за потребе примене ове олакшице подноси у папирном облику.

³ Овакав третман не утиче на признавање амортизације тих средстава, односно њихово обезвређење које се порески признаје у одговарајућим пореским периодима у складу са редовним пореским правилима.

⁴ Као и у претходном случају, овакав третман не утиче на признавање амортизације сталних средстава узетих у закуп, односно њихово обезвређење које се порески признаје у одговарајућим пореским периодима у складу са редовним пореским правилима

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

периоду у ком се отпочиње са коришћењем сталног средства које је затечено (није набављено у току коришћења подстицаја) непосредно за потребе истраживања и развоја, у порески биланс текуће пореске године као порески расход уноси се **неотписана (садашња) пореска вредност тог средства на први дан коришћења тог средства** непосредно за истраживање и развој (сразмерно проценту коришћења). Нпр. уколико обвезник купи средство 1. марта 2020. године, и то средство почиње да користи 1. априла 2023. године, чија је неотписана пореска вредност на дан 1. април 2023. године 100.000 динара, порески обвезник за порески период за 2023. годину⁵ признаје расход у износу од 100.000 динара (уколико то средство у целости користи за потребе истраживања и развоја), односно сразмерно мањем износу уколико се средство у целости не користи за потребе истраживања и развоја (уколико се средство са 50% користи за потребе истраживања и развоја, у пореском билансу за 2023. годину се признаје 50.000 динара).

Конечно, порески подстицај може да се оствари и у случају накнадних улагања извршених у стална средства која су настала као резултат истраживања и развоја. Накнадна улагања извршена у стална средства која су настала као резултат истраживања и развоја, признају се као расход у пореском билансу у пуном износу у оном пореском периоду у ком су завршена, при чему ово признавање не утиче на признавање амортизације сталних средстава, односно обезвређење сталних средстава у чију су набавну вредност укључена.

Дефиниција истраживања и развоја и услови за коришћење подстицаја

Дефиниција истраживања и развоја је преузета из Међународног рачуноводственог стандарда 38: „... истраживањем се сматра оригинално или планирано истраживање предузето у циљу стицања новог научног или техничког знања и разумевања, а развојем примена резултата истраживања или примена другог научног достигнућа или дизајна производње нових значајно побољшаних материјала, уређаја, производа, процеса, система или услуга пре приступања комерцијалној производњи или коришћењу.“

Законом о порезу на добит правних лица или релевантним подзаконским актом није ближе прописано у којим случајевима, нити да ли се одређена активност пореског обвезника може сматрати истраживањем и развојем. Другим речима, обвезници сами процењују да ли се њихове активности могу сматрати истраживањем и развојем.

Међутим, приликом процене да ли се активност обвезника за потребе коришћења пореског подстицаја може сматрати истраживањем и развојем, а имајући у виду дефиницију, је неопходно имати у виду следеће:

Истраживање

1. **Оригиналност и планирање истраживања.** Иако према дефиницији из Закона о порезу на добит правних лица истраживање мора да буде оригинално *или* планирано, заправо је реч о погрешном (званичном) преводу МРС 38 са енглеског језика, где је овај услов постављен кумулативно (оба услова треба да буду испуњена). Оригиналност значи да **истраживање мора да буде активност на откривању нечег новог**, док услов да **истраживање мора да буде планирано**, означава захтев да активност истраживања, односно да активност стицања новог научног или техничког знања и разумевања мора да буде организована (свесна), а не случајна, јер се не могу признавати трошкови случајног сазнања нечег новог.

⁵ Уколико је календарске година једнака пореској.

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

2. **Ново научно или техничко знање и разумевање** представља **намеравани завршетак фазе истраживања, иако се за коришћење подстицаја не захтева завршетак истраживања успехом** (односно настанком новог научног или техничког знања или разумевања). Наиме, резултат истраживања није нужно сам по себи производ или услуга спремна за тржиште, иако резултат истраживања може да буде предмет заштите ауторским правом, па чак и утвржив, већ знање и/или разумевање нечега што је ново (процес, формула, план). Након фазе истраживања предстоји фаза развоја.

Развој

3. **Примена резултата истраживања или примена другог научног достигнућа или дизајна.** У фази развоја потребно је да се користе било сопствени или туђи резултати истраживања или друга (већ постојећа) научна достигнућа са циљем производње нових или значајно побољшаних материјала, уређаја, производа, процеса, система или услуга. Другим речима, **да би активност могла да се сматра развојем потребно је да се ствара нешто што је ново (није раније постојало), или је постојало али је значајно побољшано (унапређено, иновирано).** Разлика од истраживања је у томе што се у фази развоја више не открива, не сазнаје, већ се открића и знања примењују за стварање конкретне ствари. **Није нужно да фаза развоја код обвезника долази искључиво уколико јој је код тог обвезника претходила фаза истраживања јер у фази развоја могу да се користе и туђа истраживачка достигнућа.** Другим речима, порески обвезник може да се бави искључиво развојем, а не и истраживањем, и да користи ову врсту подстицаја (нпр. обвезник може да купи резултат истраживања које је спроводило друго лице и да спроводи само фазу развоја и за то примени овај подстицај).
4. **Развој пре приступања комерцијалној производњи или коришћењу** значи да је фаза развоја завршена онда када је предмет развоја спреман за комерцијалну производњу или коришћење. Другим речима, **трошкови развоја се неће порески подстицати онда када је предмет развоја спреман за тржиште или коришћење.** То не значи да се постојећи производи, процеси, системи или услуге не могу даље развијати. Напротив, могуће је да ће обвезници имати трошкове на стварању унапређених верзија својих производа, процеса, система или услуга. Такви трошкови поново ће бити трошкови развоја за које се може користити порески подстицај, све до тренутка када унапређена верзија предмета (додатног) развоја буде спремна за коришћење или за тржиште.

Прописима је регулисано да су **из примене подстицаја искључена истраживања настала у циљу проналажења и развоја нафте, гаса или минералних залиха у екстрактивној индустрији.**

Порески подстицај могу да користе резидентни обвезници пореза на добит правних лица. Порески подстицај у вези са истраживањем и развојем може да се оствари искључиво уколико би успешни резултати и користи пројекта истраживања или развоја припадали пореском обвезнику који их спроводи. Дакле, пројекат истраживања или развоја обвезник мора да спроводи за себе, а не за другога. Другим речима, оно што настане као последица истраживачког или развојног пројекта обвезника мора након завршеног пројекта да припада обвезнику који примењује подстицај.

Уколико би резултати истраживања или развоја припадали другоме (најчешће зато што је неко ангажовао обвезника да за њега услужно обави такав пројекат), порески

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

подстицај не може признати обавезник који услужно врши делатност истраживања или развоја.

С тим у вези, уколико страна правна лица, која су носиоци интелектуалне својине, оснивају зависна привредна друштва у Србији која представљају центар за истраживање и развој који развија одређену интелектуалну својину за свог оснивача (или друго лице), интелектуална својина која настаје као плод рада извршеног у Србији не припада домаћем зависном друштву које обавља истраживање и развој, па тако ни будуће користи од евентуално створене интелектуалне својине, те основана домаћа зависна лица не могу да користе порески подстицај за истраживање и развој (при чему овај подстицај не може да искористи ни страно правно лице које ангажује обавезника).

Порески подстицај може да се оствари без обзира на резултате истраживања и развоја. Другим речима, евентуални неуспех у истраживачком или развојном пројекту не утиче на право обавезника да користи подстицаје, нити услед таквог неуспеха подстицај може накнадно да се изгуби.

R&D Правилником је прописано да право на признавање подстицаја за трошкове истраживања и развоја обавезник остварује искључиво по основу пројеката истраживања и развоја који се обављају у Србији. ***R&D* Правилник прописује да ће се сматрати да се пројекат обавља у Србији уколико најмање 90% свих запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја своје активности обавља на територији Србије.**

Уколико једно привредно друштво у Србији има једног или више запослених који свој рад обављају у Србији и обављају целокупан пројекат истраживања и развоја, 100% запослених ангажованих на овом пројекту обавља своје активности на територији Србије.

Међутим, уколико привредно друштво има два запослена која се баве једним пројектом истраживања и развоја, од чега један запослени обавља рад на територији стране државе, обавезник нема право на подстицај. Са друге стране, уколико привредно друштво има два запослена од којих један запослени обавља рад на територији Републике Србије и ради на једном пројекту истраживања и развоја, а запослени у иностранству на другом пројекту истраживања и развоја (при чему су та два пројекта независна), обавезник има право на подстицај само за пројекат за који је ангажован запослени који обавља делатност на територији Србије.

У наставку је представљено пар примера који описују (не)могућност стицања права за коришћења подстицаја:

Пример	Право на коришћење подстицаја и објашњење
Привредно друштво има 30 запослених од чега: 15 ради на једном пројекту развоја новог производа у Србији, 10 запослених ради у Србији на другим пословима који нису повезани са пројектом истраживања и развоја,	Постоји право на коришћење пореског подстицаја за пројекат развоја производа у Србији јер 100% запослених који су ангажовани на овом пројекту обавља своје активности у Србији. Не постоји право на коришћење пореског подстицаја за други пројекат на коме ради двоје упућених у иностранство јер

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

Пример	Право на коришћење подстицаја и објашњење
3 запослених ради на другом – неповезаном пројекту истраживања и развоја у Србији, 2 запослених је упућено на рад у иностранству где такође раде на том другом – неповезаном пројекту истраживања и развоја.	само 60% запослених обавља своје активности на том пројекту на територији Србије (троје од укупно пет ангажованих на том другом пројекту).
Привредно друштво има једног запосленог на позицији директора који је идејни творац идеје о развоју новог производа и не учествује у развоју, али за услуге развоја у потпуности ангажује физичка лица ван радног односа или друга привредна друштва.	Не постоји право на коришћење пореског подстицаја јер је 0% запослених ангажовано на пројекту развоја у Србији.
Привредно друштво има једног запосленог на позицији директора који је идејни творац идеје о развоју новог производа, и ради са 80% свог радног времена на том пројекту (остатак времена утроши на административне обавезе у вези са заступањем привредног друштва), али за услуге развоја делимично ангажује и друга физичка лица ван радног односа или друга привредна друштва.	Постоји право на коришћење пореског подстицаја јер је 100% запослених ангажовано на пројекту развоја у Србији. Чињеница да запослени директор не ради са пуним радним временом на том пројекту, као и да се део послова поверава другим физичким лицима или другим привредним друштвима не утиче на само право на коришћење подстицаја, али може утицати на висину трошкова за које се може остварити подстицај.

У вези са обављањем активности запослених на територији Србије постоји и један изузетак. Наиме, пројекат ће се сматрати обављеним у Србији и уколико се неки његови делови обављају ван њене територије, под условом да је измештање активности истраживања и развоја ван територије Србије узроковано посебним физичким, географским, односно природним факторима које није могуће обезбедити на територији Србије. На пример, уколико се рад прототипа машине мора тестирати у константним температурним условима од -10 до -45 степени целзијуса и природном окружењу у периоду од 3 месеца, развој пројекта ће се у некој фази изместити у државу у којој овакви температурни услови сигурно постоје. Такво привремено измештање пројекта у иностранство уз присуство запослених који су ангажовани на пројекту у иностранству неће водити губитку права на коришћење подстицаја.

Преглед издатака који се могу (и не могу) укључити у подстицај

У *R&D* Правилнику је таксативно наведена листа трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем, која укључује следеће:

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

1. *Трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја,*
2. *Трошкови материјала који је у непосредној вези са истраживањем и развојем,*
3. *Трошкови набавке нематеријалних средстава, као и права на коришћење нематеријалне имовине (заштићених ауторских права, патената и сл.) непосредно везаних за истраживање и развој,*
4. *Трошкови набавке некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој,*
5. *Трошкови закупа некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој,*
6. *Трошкови набавке стручних мишљења, саветодавних услуга као и преноса посебних знања и вештина (know/how), прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја, осим услуга које су прибављене од повезаних лица,*
7. *Трошкови настали за потребе правне заштите права интелектуалне својине у Србији и иностранству (ауторско и сродна права и патенти),*
8. *Трошкови позајмљивања који настају по основу новчаних средстава позајмљених искључиво ради финансирања послова истраживања и развоја,*
9. *Трошкови производних услуга прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја.*

Свака од наведених ставки трошкова је детаљније описана у наставку.

1. Трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја

Трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја се признају у тзв. бруто 2 износу.⁶

Према R&D Правилнику, ови трошкови представљају оне издатке настале превасходно по основу активности стручно-техничких служби приликом спровођења пројекта. То су **активности запослених који су непосредно укључени у идентификовање и решавање одговарајућих техничких проблема повезаних са конкретним пројектом** (нпр. запослени ангажовани на пословима развоја новог производног система и/или производа, развоја система за решавање проблема загађења земљишта и животне средине, спровођења лабораторијских експеримената, развоја нових материјала и сл.).

Осим активности запослених који спроводе пројекат и непосредно раде на пројекту (истражују или развијају), квалификују се и трошкови по основу **активности лица које су повезане са директним надзором и управљањем (доношењем одлука) у вези**

⁶ У категорију трошкова зарада спадају они трошкови које послодавац заиста и сноси. Последично, уколико послодавац не користи никакву пореску олакшицу приликом обрачуна зараде запосленог, укупан трошак који се може признати за ове сврхе је тзв. бруто 2 износ који укључује нето зараду, порез из зараде, доприносе за обавезно социјално осигурање на терет запосленог и на терет послодавца. Са друге стране, уколико послодавац користи неку пореску олакшицу приликом обрачуна зараде, укупан трошак који се може признати за ове сврхе је стварни трошак који послодавац сноси (бруто 2 обрачунат по општим правилима умањен за примењене олакшице приликом обрачуна зараде).

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

са спровођењем пројекта.⁷ Другим речима, осим директног рада на пројекту, под активностима у вези са истраживањем и развојем рачуна се и време које на пројекту проводе чланови тима који обављају надзорне или управљачке функције.⁸

Трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја могу да обухвате и **активности запослених који пружају подршку у вези са пројектом**.⁹ Активности подршке спроводе се од стране лица запослених у другим општим или стручним службама чија улога није у стручно-техничком истраживању и развоју нити у контроли и надзору таквих активности, већ они у оквиру својих другачијих описа послова пружају подршку запосленима који учествују у стручно-техничком истраживању и развоју или у контроли и надзору над таквим активностима. На пример, лице које ради у служби рачуноводства не би могло да се сматра чланом тима на пројекту само из разлога што врши књиговодствено евидентирање свих примљених фактура у компанији, па и оних везаних за пројекат истраживања и развоја. Међутим, уколико је то исто лице укључено на пројекту са обавезом да припреми извештај о анализи вредности сличних производа на тржишту, извештај о утрошцима буџетираних средстава на пројекту, извештај или предлог могуће ценовне политике производа који се развија и сл, време које ово лице проводи на специфичном пројекту (сразмерно укупном радном времену) могло би да се користи за потребе коришћења подстицаја.

Додатно, уколико су запослени само делом свог радног времена радно ангажовани на пословима истраживања и развоја на претходно описане начине, за потребе подстицаја признаје се само део таквих трошкова који се директно може приписати истраживању и развоју. Другим речима, потребно је одредити проценат утрошеног времена на пројекту истраживања и развоја у односу на укупно радно време које је на располагању

⁷ То могу да буду нпр. активности: присуствовање састанцима на којима се расправља о техничким аспектима пројекта, предложеним концептима и алтернативама као и могућим решењима и резултатима; директно састајање са запосленима који су укључени у решавање конкретних техничких проблема, планирање пројекта, процена предложених решења у домену дизајна и процеса, управљање процесом развоја, пружање повратних информација вишим нивоима руководства у вези са активностима на конкретном пројекту, и сл.

⁸ Такви чланови тима на пројекту могу да буду нпр. директори, тим лидери, или друге службе руководства који надзиру или одобравају одређене фазе истраживања и развоја или целокупан пројекат. Заједничко за ове чланове тима на пројекту је што они не морају нужно да учествују у техничком делу истраживања или развоја, али имају своју улогу у пројекту (чланови су тима на пројекту) у делу праћења целог или појединих фаза циклуса пројекта и учествују у доношењу одлука везано за пројекат или надзиру ефекте пројекта на или у вези са пословањем компаније. Међутим, то не могу да буду активности које нису повезане са непосредним управљањем или надзором пројекта, те не би могло да се рачуна време проведено у општим административно-управним функцијама којима се неко лице бави без обзира на потребе конкретних пројекта за које се користи подстицај.

⁹ То подразумева све активности које директно подржавају запослене који су ангажовани на спровођењу и директном надзору пројекта, као што су: подешавање опреме која се користи у сврхе истраживања; употреба машина у сврху производње прототипских компонената; асистирање инжењерима приликом испробавања нових производних процеса; пружање повратне информације о техничким карактеристикама производа од стране линијског руководиоца производње; пружање концептуалних решења или техничких информација од стране продајног особља; израда извештаја од стране службеника; чишћење након тестирања неког експерименталног процеса, односно одржавање просторија у којима се спроводе активности истраживања и развоја; контрола квалитета у циљу тестирања новог производа, материјала, процеса, софтвера, и сл; истраживање тржишта од стране запослених у набавци у циљу проналажења канала набавке материјала који ће се користити у новом производном процесу или при производњи новог производа, и сл.

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

запосленом. Овај проценат важно је исправно одредити јер ће се често исти проценат примењивати на вредност средства рада која користи тај запослених (нпр. рачунар).

У периодима одмора и одсуства када запослени не остварују зараду већ накнаду зараде, накнада зараде се не може уврстити у трошкове истраживања и развоја (сходно мишљењу Министарства финансија број 011-00-1157/2021-04 од 01.12.2021. године).

Пример 1: Степен ангажовања људи

Друштво А се бави производњом алкохолних пића. У Друштву постоји истраживачко-развојни центар (*IP* центар) у коме су према систематизацији радних места запослена два радника. Друштво А је у 01. јула 2020. године почело са фазом истраживања аутоматизације процеса провере исправног лепљења етикета на флаше (да ли је етикета правилно позиционирана на флаши). У наведеном истраживању ће, поред запослених из *IP* центра, бити ангажована и два запослена инжењера из Пројектног одељења (П одељење), који истовремено раде на још 3 пројекта

Износ трошкова зарада запослених ангажованих на истраживању који се може признати за потребе примене *R&D* подстицаја се може утврдити на следећи начин:

- дефинисањем ангажованог времена на истраживању на бази процене,
- дефинисањем ангажованог времена на истраживању на бази вођене евиденције времена.

Опција 1: дефинисање ангажованог времена на истраживању на бази процене

Запослен и	Радно место	% ангажовања на истраживању	Месечна бруто зарада (у ЕУР)	Признати износ трошкова зараде ¹⁰
А	<i>IP</i> центар	90%	4.000	3.600
Б	<i>IP</i> центар	90%	4.000	3.600
Ц	П одељење	25%	3.200	800
Д	П одељење	25%	3.200	800
Месечни износ признатих трошкова зараде у ЕУР				8.800

За запослене у *IP* центру – приказани проценат ангажовања од 90% произилази из чињенице да и поред тога што ови запослени раде у *IP* центру на бази чега би се могло закључити да се 100% њиховог ангажовања односи на истраживање описано у примеру, они део свог радног времена троше и на опште административне послове као нпр. на припрему предстојећих пројеката истраживања које Друштво А планира у будућности.

¹⁰ Имајући у виду да је бонус део зараде запосленог (представљају награђивање запослених за допринос пословном успеху послодавца), трошкови настали по овом основу могу се такође користити у *R&D* сврхе сразмерно % ангажовања који је утврђен за сваког запосленог који обавља *R&D* активности

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

За запослене у П одељењу - приказани степен ангажовања од 25% произилази из чињенице да два запослена из овог одељења раде истовремено на 4 пројекта (на пројекту из примера и на још 3 друга пројекта).

Процена времена може бити припремљена унапред за сваки месец/годину, али је важно да она буде ревидирана на крају сваког периода (месеца/године) у складу са стварним стањем (процењено/планирано време ангажовања је потребно свести на стварно време ангажовања).

Опција 2: дефинисање ангажованог времена на истраживању на бази вођене евиденције времена

Претпоставка: Максималан број радних сати у току посматраног месеца је 184 (23 радна дана)

Запосле ни	Радно место	Месечни број сати ангажовања на истраживању	% ангажовања на истраживањ у	Месечна брutto зарада	Признати износ трошкова зараде
А	IP центар	166	90,22%	4,000	3.608,70
Б	IP центар	162	88,04%	4,000	3.521,74
Ц	ОП	40	21,74%	3,200	695,65
Д	ОП	48	26,09%	3,200	834,78
Месечни износ признатих трошкова зараде у ЕУР					8.660,87

Вођење евиденције утрошеног времена даје могућност прецизнијег утврђивања признатог износа трошкова зарада.

2. Трошкови материјала који је у непосредној вези са истраживањем и развојем

У ову групу трошкова спадају они трошкови материјала који су у непосредној вези са истраживањем и развојем који се користе ради обављања одређених активности у оквиру реализације истраживачко-развојног пројекта, а на пример: компоненте које се користе приликом производње прототипа неког производа; инструменти који се користе у циљу спровођења лабораторијског експеримента; различите врсте хемикалија и других материјала који се користе приликом тестирања новог процеса или производа, и сл.

3. Трошкови набавке нематеријалних средстава, као и права на коришћење нематеријалне имовине (заштићених ауторских права, патената и сл.) непосредно везаних за истраживање и развој

Ови трошкови представљају издатке за нематеријалну имовину која се користи за истраживање и развој, на пример: софтвери, нематеријални алати, базе података, нацрти, дизајни или скице, заштићени процеси и сл. **Вредност набавке за коју се може искористити порески подстицај односи се само на онај део таквих трошкова који се директно може приписати истраживању и развоју.** Дакле, опредељује се адекватан проценат коришћења.

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

Пример 2: Степен ангажовања нематеријалне имовине

За пројекат истраживања Друштву А се указала потреба за коришћењем посебаног софтвера који је купљен од нерезидентног правног лица и који је евидентиран као нематеријална имовина у пословним књигама. Набавна вредност софтвера износи 10.000.000 РСД. Уговор о набавци је закључен у 1. децембра 2020. године када почиње и његово коришћење. Набављени софтвер се у целини користи у R&D сврхе (100%). Процењени век коришћења софтвера је 5 година.

Имајући у виду годину набавке и годину почетка коришћења у R&D сврхе, 2020. година је година у којој ће вредност средства бити укључена у порески биланс као трошак и то у висини набавне вредности.

С обзиром да се софтвер у целини користи у R&D сврхе, није потребно посебно утврђивати % коришћења

Опис	Износ
Набавна вредност софтвера	10.000.000
% коришћења у R&D сврхе	100%
Набавна вредност софтвера у R&D сврхе	10.000.000

У биланс за 2020. годину у поље 36 ће бити унета набавна вредност сталног средства (софтвера) у износу од 10.000.000 РСД.

4. Трошкови набавке некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој

Ови трошкови укључују између осталог: некретнине за истраживање и развој, опрему (компјутери, друге радне машине и друга пословна опрема која се користи за истраживање и развој), основно стадо (у случају истраживања које се врши на животињама) и сл.

Вредност набавке за коју се може искористити порески подстицај односи се само на онај део таквих трошкова који се директно може приписати истраживању и развоју. Дакле, опредељује се адекватан проценат коришћења. У случају набавке некретнине чији се делови користе за истраживање и развој, само они делови некретнине, односно њихова сразмерна вредност моћи ће да се користи за подстицај. При том, кључно је одредити правилне алокационе кључеве (и пажљиво их образложити и документовати) у случају када се делови исте некретнине користе како за истраживање и развој, тако и за друге потребе.

Пример 3: Степен ангажовања некретнине

За потребе утврђивања износа трошкова непосредно повезаних са истраживањем и развојем, када је у питању некретнина, начин утврђивања вредности која може бити укључена у порески биланс приказан је кроз неколико корака.

Корак 1 – дефинисање времена набавке и времена почетка коришћења некретнине у R&D сврхе

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

Дефинисање времена набавке некретнине и времена почетка коришћења некретнине у R&D сврхе је важно како би се утврдило у којој години ће бити призната неотписана пореска/набавна вредност средства као трошак у пореском билансу.

У табели у наставку приказане су различите комбинације времена набавке и почетка коришћења некретнине у R&D сврхе које опредељују моменат када ће посебно утврђена вредност некретнине бити укључена у порески биланс.

Набавка/коришћење	НПВ у 2019	НПВ у 2020	НВ у 2019	НПВ у 2020	НВ у 2020
Набавка пре 2019, почетак коришћења пре 2019	X				
Набавка пре 2019, почетак коришћења у 2019	X				
Набавка пре 2019, почетак коришћења у 2020		X			
Набавка у 2019, почетак коришћења у 2019			X		
Набавка у 2019, почетак коришћења у 2020				X	
Набавка у 2020, почетак коришћења у 2020					X

НПВ – неотписана пореска вредност, НВ – набавна вредност

Имајући у виду горњу табелу, уколико је друштво набавило некретнину почевши од 2019. године и у истом пореском периоду почело да је користи за потребе истраживања и развоја, у том пореском периоду се признају расходи у износу набавне вредности (уколико се средство користи искључиво за истраживање и развој), односно сразмерно умањено уколико се делимично користи за истраживање и развој.

Са друге стране, уколико је друштво набавило непокретност пре 2019. године и користило пре 1. јануара 2019. године за потребе истраживања и развоја, у пореском периоду за 2019. годину¹¹ се признају расходи у висини неотписане пореске вредности на 1. јануар 2019. године сразмерно проценту коришћења (у пуном износу неотписане пореске вредности на дан 1. јануар 2019. уколико се користи искључиво за истраживање и развој, односно сразмерно умањено уколико се делимично користи за истраживање и развој).

Међутим, уколико обвезник набави непокретност у било ком периоду почевши од 2019. године и почне да је користи у неком од наредних пореских периода, у пореском периоду у ком је почео да користи непокретност, за потребе признавања расхода се користи неотписана пореска вредност на први дан почетка коришћења непокретности за потребе истраживања и развоја сразмерно проценту коришћења (у пуном износу уколико се користи искључиво за истраживање и развој, односно сразмерно умањено уколико се делимично користи за истраживање и развој).¹²

¹¹ Уколико календарска година одговара пореској.

¹² Ово правило се може применити и за непокретности набављене пре 2019. године које су почеле да се користе након 1. јануара 2019. године.

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

Друштво А је у децембру 2009. године купило пословну зграду. У 2020. години Друштво А је одлучило да део пословног простора користи као *R&D* центар.

У наведеном примеру, некретнина је набављена пре 2019. године, при чему се део некретнине почиње користити у *R&D* сврхе у току 2020. године, услед чега део неотписане пореске вредности некретнине може бити признат као трошак у пореском билансу за 2020. годину (у оквиру поља 36).

Корак 2 – утврђивање износа неотписане/набавне вредности некретнине који ће бити признат као трошак у пореском билансу

Укупна површина пословне зграде у власништву Друштва А износи 1.000 м², док је површина *IP* центра 200м². Набавна вредност пословне зграде је износила 60.000.000 РСД. Пројекат истраживања аутоматизације процеса провере исправног лепљења етикета на флаше почиње 01. јула 2020. године што је истовремено и почетак коришћења дела пословне зграде у *R&D* сврхе.

Податак о неотписаној пореској вредности некретнине може се преузети из пореске евиденције основних средстава, при чему треба водити рачуна да неотписана пореска вредност укључи и пореску амортизацију сразмерно периоду коришћења у текућој години (у конкретном примеру, некретнина почиње да се користи у *R&D* сврхе 1. јула 2020. године па је пореску амортизацију потребно утврдити и за 6 месеци 2020. године и за тај износ умањити набавну вредност некретнине).

Уколико се некретнина цела користи у *R&D* сврхе, њена цела неотписана пореска вредност може бити унета као трошак у години када почиње да се користи у *R&D* сврхе (поље 36 пореског биланса). У случају да се некретнина само једним делом користи у *R&D* сврхе, неотписана пореска вредност некретнине може бити призната као трошак сразмерно проценту коришћења некретнине у *R&D* сврхе.

Најједноставнији начин за дефинисање % коришћења некретнине у *R&D* сврхе јесте преко површине дела некретнине. Површина може бити директно утврдива – у случају када је позната површина просторије/дела зграде која се користи у *R&D* сврхе (у конкретном примеру је познато да је површина *R&D* центра 200 м²). У случају када није позната тачна површина дела некретнине која се користи у *R&D* сврхе, она се може утврдити на бази примене адекватног кључа.

Опис	Износ
Неотписана пореска вредност некретнине на дан почетка пројекта	44.250.000
% коришћења некретнине у <i>R&D</i> сврхе	20%
Алоцирана неотписана пореска вредност некретнине која се користи у <i>R&D</i> сврхе	8.850.000

Алоцирана неотписана пореска вредност некретнине која се може укључити као трошак у пореском билансу за 2020. годину износи 8.850.000 РСД.

Проценат коришћења некретнине у *R&D* сврхе се утврђује у години у којој некретнина почиње да се користи у *R&D* сврхе и обвезник је дужан да користи

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

исту непокретност 10 пореских периода у истом или измењеном проценту, при чему измена процента може утицати на вредност подстицаја који се користи.

Уколико обвезник у пореском периоду, а пре истека рока од 10 година за непокретности, односно 5 година за остала стална средства, смањи опредељени проценат за више од 20%, дужан је да у том пореском периоду у пореску основицу укључи (врати) део искоришћеног подстицаја.

Престанак коришћења некретнине пре истека прописаног рока од 10 година такође се сматра смањењем процента коришћења при чему се онда подстицај губи у потпуности.

Корак 3 – промена првобитно опредељеног процента коришћења некретнине

Користећи претходне претпоставке у наставку је приказан начин утврђивања износа који треба да се укључи у пореску основицу у случају да се током периода од 10 година смањи првобитно опредељени % коришћења (за више од 20%).

Након 5 година од почетка пројекта утврђени проценат коришћења од 20% смањен на 10%. Одлука о смањењу површине која ће бити коришћена у R&D сврхе донета је 15. јула 2025. године (од 1. јула 2020. године до 15. јула 2025. године - пуних 60 месеци од почетка коришћења).

У билансу за 2020. годину као трошак је унета неотписана пореска вредност некретнине која се користи у R&D сврхе у износу од 8.850.000 РСД.

Обвезник је услед смањења првобитно опредељеног процента коришћења дужан да у пореском периоду када је дошло до смањења (2025. година), утврди износ за увећање пореске основице.

Промена процента коришћења (Н) утврђује се на следећи начин:

- Првобитно утврђени проценат коришћења = 20%
- Нови проценат коришћења = 10%
- Смањење првобитно утврђеног % коришћења износи 50% (са 20% на 10%)

$$H = \frac{(\text{првобитно утврђен \% коришћења} - \text{нови \% коришћења})}{\text{првобитно утврђен \% коришћења}} = \frac{(20\% - 10\%)}{20\%} = 0,5 \quad (50\%)$$

Корективни фактор (КФ) се утврђује на следећи начин:

$$KF = \frac{100 - (\text{укупан број пуних месеци коришћења}/120) \times 100}{100} = \frac{100 - (60/120) \times 100}{100} = 0,5 \quad (50\%)$$

Коришћењем добијених елемената до износа за усклађење пореске основице долази се на следећи начин:

Износ који се укључује у пореску основицу = Укупно признат расход x Н x КФ

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

Износ који се укључује у пореску основицу = $8.850.000 \times 0,5 \times 50\% = 2.212.500$ РСД

Добијени износ потребно је укључити у редни број 43 Обрасца ПБ 1, односно редни број 38. Обрасца ПБ 2 у пореском билансу за 2025. годину.

R&D Правилником није предвиђено шта се дешава у случају да обвезник у току коришћења сталне имовине у R&D сврхе повећа % коришћења у односу на првобитно одређен. Следствено, у тим случајевима не треба вршити алокацију додатне вредности сталне имовине.

5. Трошкови закупа некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој

Овој групи трошкова припадају трошкови закупа некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава, при чему се подстицај може користити само за онај део трошкова који се директно може приписати истраживању и развоју (дакле, опредељује се адекватан проценат коришћења).

Другим речима, **у случају закупа некретнина чији се делови користе за истраживање и развој, а други делови не, само они делови некретнине, односно њихова сразмерна вредност моћи ће да се користи за подстицај.** Такође, потребно је одредити правилне алокационе кључеве (и пажљиво их образложити и документовати) у случају када се делови исте некретнине користе како за истраживање и развој, тако и за друге потребе.

Пример 6 – Степен ангажовања имовине у закупу

Друштво А од јануара 2021. године, поред некретнине у власништву, закупљује додатни пословни простор од 200 м², при чему је 50 м² опредељено као додатни простор у коме ће се вршити истраживање и развој (25% пословног простора ће се користити у R&D сврхе). Накнада за закуп износи 2.000 евра месечно, односно 144.000 евра за цео период закупа од 6 година (72 месеца x 2.000 евра).

За потребе примене пореског подстицаја потребно је утврдити припадајући део трошка закупа који може бити додатно признат у пореском билансу.

Опис	Износ
Закупнина за уговорени период закупа	144.000
% учешћа површине ИР центра у укупно закупљеној површини	25%
Алоцирани трошак закупа у R&D сврхе у ЕУР	36.000
Алоцирани трошак закупа у R&D сврхе у РСД	4.233.600

Као трошак закупа у билансу за 2021. годину биће додатно признат и износ од 4.233.600 РСД у пољу 36.

У случају да се пословни простор користи краће од 5 година за истраживање и развој (како је прописано за осталу сталну имовину), потребно је урадити исправку у пореском билансу.

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

6. Трошкови набавке стручних мишљења, саветодавних услуга као и преноса посебних знања и вештина (know-how), прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја, осим услуга које су прибављене од повезаних лица

Уколико је за потребе истраживачко-развојног пројекта потребно прибавити овакве услуге, оне се могу користити за потребе коришћења пореског подстицаја, осим у случају када су набављене од повезаних лица. **Вредност набавке за коју се може искористити порески подстицај односи се само на онај део таквих трошкова који се директно може приписати истраживању и развоју.**

7. Трошкови настали за потребе правне заштите права интелектуалне својине у Србији и иностранству (ауторско и сродна права и патенти)

Уколико се пројекат истраживања или развоја завршава настанком права које је предмет заштите интелектуалне својине, трошкови правне заштите (што укључује и трошкове депоновања ауторског дела или предмета сродног права) признају се за потребе коришћења подстицаја.

8. Трошкови позајмљивања који настају по основу новчаних средстава позајмљених искључиво ради финансирања послова истраживања и развоја

У случају да се искључиво за потребе финансирања пројекта истраживања и развоја узима зајам или кредит, **камата или други трошкови повезани са таквим финансирањем могу се признати за потребе обрачуна пореског подстицаја** (не и главница). Важно је имати у виду да се за потребе подстицаја **може признати трошак финансирања уколико се зајам узима наменски искључиво за потребе пројекта.**

Другим речима, уколико је зајам или кредит узет комерцијално, а само делови средстава ће се користити за потребе финансирања пројекта истраживања и развоја, трошкови настали у вези са таквим зајмом или кредитом не могу се ни у једном делу признати за потребе коришћења пореског подстицаја (нема сразмере).

9. Трошкови производних услуга прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја

Овде је најчешће реч о деловима истраживачко-развојног пројекта који се измешта код другог физичког или правног лица, односно који таква лица обављају услужно за обвезника који користи подстицај (односно *outsources* дела пројекта). То се дешава у ситуацијама када обвезник стручно или на основу расположивих ресурса није у стању да спроведе пројекат самостално у целини.

Трошкови подизвођача, уколико се могу сматрати трошковима производних услуга, могу да се квалификују за коришћење подстицаја, при чему лица ангажована као подизвођачи, било директно као ангажована физичка лица или предузетници ван радног односа, или као запослени компаније која је ангажована као подизвођач, не угрожавају ни остваривање услова да 90% запослених на пројекту истраживања и развоја мора да ради на територији Србије.

Такође, требало би увек имати на уму да се за потребе коришћења подстицаја не могу квалификовати услуге набавке стручних мишљења, саветодавне услуге и *know-how* од повезаних лица. Овим ограничењем не би требало да буду обухваћене производне услуге набављене од повезаних лица. Трошкови за које се може искористити порески подстицај односе се само на онај део таквих трошкова који се директно могу приписати истраживању и развоју, односно, опредељује се адекватан проценат коришћења.

У R&D Правилнику се таксативно набрајају **трошкови који се не могу користити за потребе подстицаја**. То су:

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

1. **Трошкови продаје који настају као резултат улагања у истраживање и развој** (као што су трошкови рекламирања и промовисања новог производа или услуге)
2. **Административни и други општи режијски трошкови који се не могу довести у непосредну везу са улагањима у истраживање и развој** (као што су трошкови зарада виших линија руководства које нису директно укључене у надзор реализације истраживачко-развојног пројекта, као и други општи режијски трошкови¹³ који се не могу довести у непосредну везу са улагањима у истраживање и развој)
3. **Трошкови обуке запослених**
4. **Трошкови текућег одржавања сталних средстава која се користе за истраживање и развој, као и текућег одржавања улагања у развој која су призната као нематеријална имовина или било ког другог облика сталних средстава која настају као резултат улагања у фази развоја** (нпр. редовни сервиси или ажурирања сталних средстава која се користе за истраживање и развој)

Према одредбама *R&D* Правилника, проценат коришћења који је обвезник определио у пореском периоду у ком је набавио, односно узео у закуп стално средство, дужан је да примењује у року од десет пореских периода за непокретности, односно у року од пет пореских периода за остала стална средства.

Свако наредно смањење процента коришћења који је обвезник определио, подразумева и додатно укључивање одређеног износа у пореску основицу, што повећава основицу за обрачун пореза.

У наставку су дати примери обрачуна у случају да обвезник престане са коришћењем некретнине у периоду крајем од 10 година, односно нематеријалног средства у периоду крајем од 5 година, а чије је сразмерне вредности због коришћења у *R&D* сврхе претходно укључио као додатне трошкове у пореском билансу.

Пример 7 – Престанак коришћења некретнине у периоду крајем од прописаног

Друштво А након што је у 2025. години први пут смањило првобитно опредељен % коришћења са 20% на 10%, 15. јула 2027. године продаје некретнину (и самим тим престаје да је користи и у *R&D* сврхе). Продаја некретнине се десила пуна 84 месеца од почетка коришћења пореског подстицаја.

Потребно је утврдити вредност некретнине која ће у пореском билансу за 2027. годину увећати пореску основицу. Елементи неопходни за обрачун су следећи:

Укупно признати расход – 8.850.000 РСД

Н – умањени % коришћења

КФ – корективни фактор

С обзиром да се ради о додатном умањењу % коришћења у периоду који је уследио након претходног умањења, за израчунавање елемента Н користи се следећа формула:

¹³ У случајевима када режијски трошкови постоје у једнаком износу без обзира на истраживачко развојни пројекат (нпр. изнајмљује се пословни простор за 10 људи од 100 квадрата, при чему само један запослени у делу свог радног времена од 50% ради на истраживачко-развојном пројекту), потребно је да обвезници разумно одреде, детаљно образложе и документују алокационе кључеве које користе да би дошли до одговарајућег дела трошкова за које се може користити подстицај.

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

$$H = \frac{\text{(претходно кориговани \% коришћења - нови \% коришћења)}}{\text{првобитни \% коришћења}} = \frac{(10\% - 0)}{20\%} = \frac{0,5}{(50\%)}$$

Корективни фактор ће бити израчунат на бази броја пуних месеци коришћења, при чему је потребно водити рачуна да се ради о броју пуних месеци коришћења од почетка примене пореског подстицаја (од јула 2020. година) на следећи начин:

$$KF = \frac{100 - (\text{број пуних месеци коришћења средстава}/120) \times 100}{100} = \frac{100 - (84/120) \times 100}{100} = 30\%$$

Након што су утврђени сви елементи, износ који се уноси у порески биланс за 2027. годину се утврђује на следећи начин:

$$\text{Износ који се укључује у пореску основицу} = 8.850.000 \times 0,5 \times 30\% = 1.327.500 \text{ РСД}$$

Утврђени износ је потребно укључити у поље 43 пореског биланса за 2027. годину.

Пример 8 – Престанак коришћења остале имовине у периоду краћем од прописаног

За пројекат истраживања Друштву А се указала потреба за коришћењем посебаног софтвера који је купљен од нерезидентног правног лица и који је евидентиран као нематеријална имовина у пословним књигама. Набавна вредност софтвера износи 10.000.000 РСД, уговор о набавци је закључен у 1. децембра 2020. године када почиње и његово коришћење. Набављени софтвер се у целини користи у R&D сврхе (100%). Процењени век коришћења софтвера је 5 година.

У јуну 2023. године Друштво А је престало да користи софтвер с обзиром да је завршена фаза истраживања у којој је била неопходна његова употреба. Следи да је софтвер коришћен у периоду децембар 2020. – јун 2023. године (пуних 30 месеци).

Потребно је утврдити вредност софтвера која ће у пореском билансу за 2023. годину увећати пореску основицу. Елементи неопходни за обрачун су следећи:

Укупно признати расход – 10.000.000 РСД

H – умањени % коришћења

KF – корективни фактор

С обзиром да се за ово средство ради о првом смањењу процента коришћења (у односу на првобитно утврђени од 100%), користи се следећа формула:

$$H = \frac{\text{(првобитно утврђен \% коришћења - нови \% коришћења)}}{\text{првобитно утврђен \% коришћења}} = \frac{(100\% - 0)}{100\%} = \frac{1}{(100\%)}$$

Корективни фактор се утврђује применом следеће формуле:

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

$$КФ = \frac{100 - (\text{број пуних месеци коришћења средстава}/60) \times 100}{100} = \frac{100 - (30/60) \times 100}{100} = 0,5 \quad (50\%)$$

Коришћењем добијених елемената до износа за усклађење пореске основице долази се на следећи начин:

$$\text{Износ који се укључује у пореску основицу} = \text{Укупно признат расход} \times Н \times КФ = 10.000.000 \times 1 \times 50\% = 5.000.000 \text{ РСД}$$

Добијени износ потребно је укључити у поље 43 у пореском билансу за 2023. годину.

Преглед документације неопходне за примену подстицаја¹⁴

У табели у наставку се налази упоредни преглед документације прописане *R&D* Правилником, уз напомену да ли се ради о документацији која се подноси уз порески биланс или документацији која се не подноси уз порески биланс (али је обвезник дужан да је чува и презентује у случају пореске контроле).

Рб.	Назив документа прописаног <i>R&D</i> Правилником	Документ се подноси/поседује
1	Опис (спецификација) пројекта са посебно истакнутим циљевима пројекта, планираним фазама пројекта као и планираним активностима у оквиру сваке од фазе пројекта	Документ се подноси уз порески биланс у папирној форми
2	Евиденција о времену које је сваки од запослених провео радећи на одређеном пројекту	Документ се подноси уз порески биланс у папирној форми
3	Закључак (подаци о износу свих трошкова истраживања и развоја)	Документ се подноси уз порески биланс у папирној форми
4	Буџет пројекта који је одобрен од стране управе уз пројекције перформанси које се од конкретног пројекта очекују	Документ је потребно поседовати у моменту подношења пореског биланса
5	План набавке који се односи на конкретан пројекат	Документ је потребно поседовати у моменту подношења пореског биланса
6	Мишљења стручњака који су задужени за реализацију пројекта	Документе је потребно поседовати у моменту подношења пореског биланса

¹⁴ Документације се припрема за сваки појединачни пројекат.

ЕУ ПОДРШКА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОМ ПАРКУ БЕОГРАД У ПРУЖАЊУ УСЛУГА ИНОВАТИВНИМ КОМПАНИЈАМА

Рб.	Назив документа прописаног <i>R&D</i> Правилником	Документ се подноси/ поседује
7	Фактуре из којих се може видети вредност средстава или услуга које су набављене за потребе истраживања и развоја	Документе је потребно поседовати у моменту подношења пореског биланса
8	Уговори са трећим лицима која су ангажована на пројекту	Документе је потребно поседовати у моменту подношења пореског биланса
9	Евиденција трошкова истраживања и развоја	Документ је потребно поседовати у моменту подношења пореског биланса ¹⁵

Напомињемо да се документација из тачака од 4. до 9. не подноси Пореској управи уз порески биланс већ се мора поседовати у евиденцијама пореског обвезника у моменту подношења пореског биланса.

Документација се припрема у слободној форми и потребно је да садржи све информација за доказивање настанка трошкова у *R&D* сврхе и обрачунавање њиховог износа.

¹⁵ Обвезник је дужан да приликом подношења пореске пријаве поседује документацију наведену под редним бројевима 4 – 9, али се иста не подноси ПУРС уз порески биланс већ се по потреби доставља на захтев надлежног лица.